

Nationaløkonomisk Forening.

I Foreningens Møde Torsdagen d. 23. Januar 1896 holdt Postmester Kiørboe det foran aftrykte Foredrag om Danmarks Fiskerier i Fortid og Nutid. Foredraget fremkaldte en kort Diskussion mellem Foredragsholderen og Folketingsmand, Kaptejn Trolle.

Kaptejn Trolle ytrede, at han med Hensyn til flere Punkter i Postmester Kiørboes Foredrag havde andre Anskuelser end Foredragsholderen, og da Taleren havde praktisk Erfaring i det paagældende Spørgsmaal, skulde han ikke tilbageholde nogle faa Bemærkninger. — Der var først Spørgsmaalet om Erstatningsdrift i Fiskeriet. Det skulde erkendes, at Erstatningsdrift kunde blive nødvendig eller dog vise sig praktisk i lukkede Farvande og f. Ex. i Limfjorden, her vilde det maaske være hensigtsmæssigt at udsætte Rødspætte-Yngel. Anderledes derimod i Nordsøen og Kattegat. Her vilde Naturen selv sørge for den tilstrækkelige Formerelse, og Erstatningsdrift vilde være ganske unyttig, da det Indgreb, Menneskene gjorde i Fiskebestanden, var for intet at regne imod Naturforholdenes Ødelæggelser. Frygten for, at Fiskebestanden i vore Have skulde slippe op, var ogsaa ugrundet. Ganske vist havde der været en Tilbagegang i Mængden af Fladfisk, men dette skyldtes ikke Overfiskning, men forskellige fysiske og meteorologiske Forhold, som altid periodisk vilde øve Indflydelse paa Fiskerigdommen paa de forskellige Steder. Der var altid Fisk nok at faa, kun ikke altid paa de samme Fiskepladser. I det sidste Aar havde Udbyttet af Fladfisk da ogsaa været bedre end i lange Tider. Taleren skulde dog indrømme, at det desuagtet vilde være heldigt, om man kunde komme til en Overenskomst med Sverig om Fredning af Fisk i Kattegat under en bestemt

Størrelse. — Med Hensyn til Tanken om at drive dansk Storfiskeri i fjernere Vande, kunde Taleren støtte sine Anskuelse paa egen Erfaring og Selvsyn. Et Storfiskeri under Island vilde neppe lykkes, naar det skulde drives fra danske Kyster; thi danske Købmænd kunde ikke have den tilstrækkelige Indsigt med Forholdene til at lede det. Det var noget andet med det franske Storfiskeri under Island; thi Formaalet var her tildels at opdrage Matroser til Tjeneste i Marinen, og disse Folk understøttedes i stort Omfang med Præmier. Der kunde være Tale om at forlægge Storfiskeriets Bestyrelse til selve Island; vi vilde da kunne drive det til samme Fuldkommenhed som Franskmændene, men hertil var der ingen rigtig Lyst. Naar det kom til Stykket, kunde Fiskeriet i de hjemlige Farvande ogsaa være ganske lukrativt, forudsat at det blev drevet paa rette Maade, og at de fornødne Hjælpemidler vare til Stede. Ulykken for vort Fiskeri bestod deri, at vi i alt for ringe Grad drev Havfiskeri. Kun fra Frederikshavn og enkelte andre Steder dreves der Havfiskeri eller — som Foredragsholderen kaldte det — udvidet Kystfiskeri. Forskellen mellem Brutto-Udbyttet pr. Fisker i Frederikshavn og paa Jyllands Vestkyst var meget betydelig; i 1893 var Aarsudbyttet henholdsvis c. 1,100 Kr. og 308 Kr. Grunden til dette Misforhold var, at man i Frederikshavn havde gode, store Kuttere, medens Vestkystens Fiskere kun havde smaa, aabne Baade. Det kunde vel synes, som om den lille Baad med en forholdsmæssig mindre Bemanding kunde give et lige saa stort Udbytte pr. Mand som de større Fartøjer, men dette var ingenlunde Tilfældet, fordi Fiskedagenes Antal var betinget af Baadens Sødygtighed og selv i forholdsvis stille Vejr kunde det være umuligt at komme over Revlerne ud til de gode Fiskepladser. Forholdet var i Virkeligheden saaledes, at Vestkystens Fiskere kun kunde paaregne 150—160 Fiskedage aarlig, medens de med bedre Baade vilde kunne naa op til c. 300. — Men naar Storfiskeriet var saa meget fordelagtigere end det nu stedfindende Kystfiskeri, var det af største Betydning at faa et Udgangspunkt for det førstnævnte. Spurgte man de lokalt Uinteresserede, hvor et saadant Anlæg rettest burde finde Plads, da var der kun et Svar, nemlig at det burde ligge i Nærheden af Hanstholm, det centrale

Punkt med Adgang baade til Skagerak og Nordsøen. Dette Sted vilde ogsaa fra et teknisk Synspunkt være det mest ønskelige, da Grunden her var temmelig fast. Der var efter Talerens Mening ingen Tvivl om, at en Fiskerihavn paa dette Sted vilde blive rentabel, idet de naturlige Betingelser for Storfiskeri i Skagerak vare saa gode som vel muligt. Det var netop af en tysk Fiskerikommission blevet paavist, at Bohuslen-Silden egentlig hørte hjemme i Skagerak og fandtes der paa den Tid af Aaret, da Silden har den største Værdi. — Med Hensyn til Methoden kunde vore Fiskere lære adskilligt af Skotterne; den af disse anvendte Driftsmaade vilde egne sig for vore Vestkystfiskere. Den krævede ikke stor Kapital og gav et anseligt Udbytte; eksempelvis skulde nævnes, at en skotsk Sildefisker i Fjor havde en Indtægt af 800—1,000 Kr. i 8 Uger. Det var vanskeligt med Tal at angive den Fordel, som en Fiskerihavn paa Vestkysten vilde bringe vor Fiskerbefolkning i det hele taget, men Taleren var af den Anskuelse, at vort Fiskeris samlede Indtægt af c. 5¹/₂ Mill. Kr. efter c. 20 Aar vilde stige til c. 15 Mill. Kr. ved Anlæg af et Par Tilflugtshavne. Men Betingelsen herfor var, at Udgangspunktet (Havnens Beliggenhed) blev rigtigt valgt. Tog man f. Ex. Esbjerg til Udgangspunkt, vilde Fiskerne være afskaarne fra de gode Fiskepladser nord for Horns Rev, da de her manglede et Tilflugtssted i Storm, og Farvandet sønden for Horns Rev var væsentlig kun Opholdssted for Yngel. — Taleren anførte sluttelig nogle Tal for at paavise det danske Fiskeris ringe Intensitet. Danmark havde kun 25 Fiskere pr. Kystmil, medens Skotland havde 100 Fiskere pr. Mil. Forbruget af Fisk var i København 38 Pd. aarlig pr. Individ, medens det i London var c. 67 Pd. (i Paris 26 og i Berlin 10 Pd.). Endelig var Københavns Indførsel af Fisk meget betydelig, i det sidste Aar:

- c. 63,800 Tdr. salt Sild,
- c. 8,142,000 Pd. Klipfisk (Bilandene),
- c. 650,000 Pd. Fiskekonserves,
- c. 7 Mill. Pd. fersk Fisk,
- c. 209,000 Pd. Skaldyr.

Postmester Kiørbøe replicerede til de fremkomne Udtalelser og bemærkede bl. a., at hvor megen Sym-

pathi man end kunde føle for Vestkystfiskerne, maatte man dog være betænkelig ved de uhyre Udgifter, de paatænkte Foranstaltninger vilde kræve. Der var saaledes blevet nævnt, at en Havn ved Hvide Sande vilde koste c. 30 Mill. Kr.

Kaptejn Trolle indrømmede, at et Anlæg af saa kostbar Art ganske vist vilde være betænkeligt; men det var heller ikke nødvendigt at gaa til saa dyre Foranstaltninger. En Havn til 5 Mill. Kr. vilde kunne blive overordentlig nyttig, og en saadan vilde kunne anlægges, hvis Staten vilde give Rentegaranti; der krævedes blot c. 150,000 Kr. aarlig. Det forekom Taleren, at et saadant Skridt vilde være forsvarligt, naar man derved aabnede Udsigt til at indvinde c. 8 Mill. Kr. aarlig (Brutto) fra Havet.